

УДК: 796.37.06:612.

О. Федчишин

(Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя)

НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ ПЛАВАННЮ ПО СХЕМАМ-АЛГОРИТМАМ

Вступ. В процесі навчання плаванню спеціалістами (Н.Ж.Булгакова та ін., 2001) умовно виділені 3 характерних етапи: формування уявлення про техніку плавання та ознайомлення з властивостями води, вивчення елементів техніки та способу плавання в цілому, закріплення та вдосконалення техніки плавання.

Навчання плаванню доцільно починати з освоєння базових навичок, а потім паралельно вивчати елементи плавання кролем на грудях, на спині та брасом за прискореними міні-програмами.

Мета роботи — розробка рекомендацій по застосуванню принципа навчання плаванню у короткий термін, використовуючи схеми-алгоритми. Розкрити сутність схем-алгоритмів по формуванню базових навичок та навчання конкретному способу плавання і надати методичні рекомендації по їхньому застосуванню.

Результати досліджень. Вміння плавати має велике значення для здоров'я та професійної підготовки студентів. За даними досліджень, які проводяться щорічно викладачами ТНТУ, серед студентів першокурсників, приблизно 20 % взагалі не вміють плавати, 10 % можуть плавати добре, інші — тримаються на воді, пересуваючись самотніми способами. З 2002 року в ТНТУ ім. Івана Пулюя, згідно з робочою програмою, з метою поліпшення роботи по оздоровленню та навчанню плаванню студентів, введено обов'язкове навчання плаванню студентів 1–2 курсів усіх факультетів університету. Було визначено 70-годинний обсяг учбового навантаження для навчання плаванню студентів в розрахунку на одну академічну групу, за рахунок годин відведених на фізичне виховання.

В 2003 році викладачами кафедри фізичного виховання і спорту були визначені 4 схеми або алгоритми навчання студентів плаванню:

схема-алгоритм теоретичного навчання плаванню;

схема-алгоритм практичного оволодіння способами плавання;

схема-алгоритм початкового навчання та оволодіння базовими навичками плавання;

схема-алгоритм навчання плаванню конкретним способом.

В основному використовувалися 3 та 4 схеми-алгоритми для студентів 1 курсу та 4 схема-алгоритм для студентів 2 курсу. Застосування даної програми дозволило навчити основну масу студентів «кролю» на грудях та «кролю» на спині на 1 курсі та способу плавання «брас» на 2 курсі. Студенти, які зовсім не вміли плавати, на 1 курсі змогли освоїти базові навички та пересуватися з опорою на дошку, та без опору на відстань до 25 м.

Під час проведення учбових занять з плавання зі студентами університету, значна увага приділяється засвоєнню базових навичок. На це відводиться 2 заняття для студентів, що вміють триматися на воді. Для тих студентів що зовсім не вміють плавати від 3 до 4 занять. Основний акцент в роботі відводиться вивченню конкретних способів плавання за допомогою схем-алгоритмів. Розроблена методика роботи по цим схемам.

Висновки. Таким чином, схеми-алгоритми дозволяють за прискореною міні-програмою проводити масове навчання плаванню. Вивчення базових навичок плавання далі сприяє швидкому засвоєнню спортивних способів плавання. Дана методика дозволяє швидко усувати помилки техніки, частіше не допускати їх взагалі.